

IN MEMORIAM

Wim de Veen (1922-2012)

Op 21 november 2012 overleed in Nijmegen op negentigjarige leeftijd, Wim de Veen, die voor zijn vele verdiensten als natuurvorser en natuurbeschermer onderscheiden werd met de Zilveren Anjer, de Rector-Cremerspenning en de Gouden Lepelaar.

Wim werd geboren in Hoensbroek. Toen hij vijftien jaar oud was verhuisde het gezin de Veen naar Thull, een prachtige omgeving voor een jonge vogelaar. Hij heeft mij vaker verteld hoe hij daar met de destijds populaire vogelgids "Wat vliegt daar?" op zak pas goed vogels leerde kennen. Vogels werden zijn eerste passie! Net als zijn vader werd Wim al op jonge leeftijd mijnwerker en dat zou hij dertig jaar blijven. Daar had je een ijzersterk gestel voor nodig en dat had hij: in het voorjaar stapte hij vaker na een nachtschicht met wat boterhammen in zijn tas op de fiets en reed naar de Groote Peel om naar vogels te kijken, destijds een afstand van ongeveer 50 kilometer! Het was ook in de Groote Peel dat ik in augustus 1969 met hem kennis maakte. Een jaar later hernieuwden wij onze kennismaking tijdens een excursie van het Genootschap naar de Beegderheide. Toen bleek dat Wim ook alles wist van grassen, biezten en zeggen, taxa waar ik destijds nog mee worstelde. Hij was een echte autodidact, die zijn grote kennis benutte om de natuur te beschermen. Zo was hij lid van een adviesgroep natuur, landschap en milieu van het Waterschap Roer en Overmaas, een projectbegeleidingsgroep beheer kleine landschapselementen en de Regiocommissie Midden-Limburg van Het Limburgs Landschap om er maar enkele te noemen. Toen hij zag hoe de natuur in steeds sneller tempo werd opgeofferd aan de 'voortuitgang' werd hij een 'natuuractiegroep', een

eenmansactiegroep wel te verstaan. Wim schreef honderden brieven aan overheden om te protesteren tegen het rechtekken van de beken, tegen de ontwatering van moerassen, tegen de alles egaliserende ruilverkaveling, tegen het opruimen van heggen, enzovoort, enzovoort. Een doorn in het oog van Wim was de plezierjacht in het algemeen, maar vooral de plezierjacht op terreinen van natuurbeherende verenigingen. Uiteindelijk boekte hij succes. Langzaam maar zeker werd de plezierjacht afgeschaft en kwam er de beheersjacht voor in de plaats. Als lid van de ledenraad van Vogelbescherming wist hij verder gedaan te krijgen dat deze vereniging zich inzette om tien vogelsoorten uit de Jachtwet te krijgen. Dat lukte in 1997, het werden er zelfs twaalf!

Behalve een groot natuurliefhebber en -kenner was Wim ook een gezellige en fijne vriend, die altijd klaar stond om iemand te helpen. Ik denk nog altijd met veel plezier terug aan de vijf jaren voor zijn verhuizing van Echt naar Nijmegen, toen wij er elke donderdag op uit trokken om zeggen te bestuderen, naar vogels te kijken en gewoon te genieten van de natuur. Wel moest ik hem zo nu en dan temperen om te voorkomen dat hij mij in zijn enthousiasme al zijn acties tot in de finesses uitlegde en daarbij een voorbijvliegende Havik over het hoofd zag.

Met Wim de Veen is niet alleen een man heengegaan die veel voor de natuur en voor het Genootschap heeft betekend, maar ook iemand die voor velen een goede vriend was.

Paul Spreuwenberg

BOEKBESPREKING

LANGS MIJNEN EN GROEVEN 10 Natuurrondwandelingen door Zuid-Limburgs mijnverleden

OP DEN KAMP, O., 2012. Uitgeverij TIC, Maastricht. 144 pagina's. ISBN 978 90 78407 94 2. Prijs € 12,50. Verkrijgbaar in de boekhandel en via de internetpagina www.ticshop.nl.

Wie wil wandelen in Zuid-Limburg kan kiezen uit tal van wandelgidsen en -kaarten en honderden routes. Niet gemakkelijk om daar de meest geschikte uit te kiezen. Wat wandelgidsen een meerwaarde geeft is dat ze, naast een route vaak ook een beschrijving geven van de omgeving waarin u loopt. Het is natuurlijk de vraag of u dat prettig vindt, of de in de route beschreven informatie

u bekend is en of het onderwerp u interesseert. De door TIC uitgegeven wandelboekjes voor Limburg kennen een breed scala aan onderwerpen; van kastelen, flora en fauna tot tochten langs de Limburgse keuken. De hier besproken gids bevat tien wandelingen die leiden langs Zuid-Limburgs' mijnverleden, waaronder twee wandeltochten net over de grens. Hierbij moet u mijnen breed zien, niet alleen de steenkolenmijnen worden bezocht, maar ook zilvertand-, vuursteen-, zink-, kalk-, klei- en grindgroeven. De Zuid-Limburgse mijnbouw is veelzijdig en eeuwenoud, en in het boek wordt dit weerspiegeld. Voordat de wandelingen worden beschreven, komt kort de geologische geschiedenis van Zuid-Limburg aan bod, waarbij de nadruk ligt op de gewon-

nen delfstoffen. De tochten leiden u niet alleen naar de sporen van deze industrie in het landschap, maar vooral ook door de mooiste natuurgebieden van Zuid-Limburg. Er valt dus wat natuur betreft ook veel te genieten. Deze krijgt dan ook volop de aandacht in de beschrijvingen. Wie veel wandelt in Zuid-Limburg, zal de meeste plekken wel kennen. Voor hen zal vooral de tussen de routebeschrijving opgenomen informatie interessant zijn. Een en ander is natuurlijk afhankelijk van het kennisniveau. Leuk is ook dat net buiten de periferie van het toeristische kerngebied wandelingen zijn beschreven. Dit biedt u nog meer inzicht in de veelzijdigheid van het Zuid-Limburgse landschap.

GUIDO VERSCHOOR